

Omvårdnadssituationer att diskutera på arbetsplatsen, kommunal vård och omsorg

Fundera över;

- A. Finns det risk för spridning av smitta?
- B. Hur arbetar vi hygieniskt säkert vid nära omvårdnad?
- C. Behöver vi ta till särskilda åtgärder förutom basala hygienrutiner

Omvårdnadssituation	Facit
<p>1. Man som kommer till korttidsplats efter lång vårdtid på sjukhus. PEG, d.v.s en nutritionssond och trycksår.</p>	<p>En trasig hudkostym medför en ökad risk för att olika mikroorganismer ska få fäste och få möjlighet att föröka sig och ge en infektion. En infart direkt in i magsäcken medför en möjlig "motorväg" in i magtarmkanalen. Basala hygienrutiner. Viktigt att exempelvis enteral nutrition och dess tillbehör, samt andra medicintekniska produkter som förband hanteras och förvaras på rätt sätt, så renheten på produkten bevaras.</p>
<p>2. Äldre man som vårdats på sjukhus pga lunginflammation. Nu på väg hem till särskilt boende. Har en pågående Clostridium difficile infektion med diarréer.</p>	<p>Diarré, medför en risk för smittspridning. Skärpta basala hygienrutiner dvs. långärmat plastförkläde vid omvårdnad och handtvätt med tvål och vatten efter omvårdnad, innan handdesinfektion. Bör sköta alla toalettbesök och stanna i den egna bostaden till 48 timmar har gått efter sista diarrén. Mannens egen handhygien är viktig – personal kan behöva hjälpa till. Duscha och byt underkläder ofta, gärna dagligen. Städning av hygienutrymme och runt sängen ska ske dagligen med Klorin, fram till 48 timmar efter sista diarrén är viktigt för att minska sporbördan i miljön och förhindra spridning. Synligt smutsiga ytor ska städas med rengöringsmedel och vatten innan klorinstädning. En extra noggrann städning av badrum/toalett, byte av toalettappersrulle, tvätt av sängkläder, handdukar och använda kläder rekommenderas 48 timmar efter diarréerna upphört för att minska risk för återinsjuknande. Blanda inte smutstvätt med andra vård- och omsorgstagares tvätt. Tvätta om möjligt i 60 grader.</p>
<p>3. Dement kvinna på särskilt boende med upprepade urinvägsinfektioner. I sista odlingen växt av ESBL i urinen.</p>	<p>Indirekt kontaktsmitta. Inkontinens och dåligt utprovade inkontinenshjälpmedel med urinläckage som följd i kombination med nedsatt</p>

	<p>kognitiv förmåga kan medföra risk för spridning. Sannolikt har hon ESBL även i tarmen och bärarskapet kan komma att bestå. Större risk för spridning till fler på boendet om hon får diarré och om hon går till andras toaletter?! Basala hygienrutiner. Kvinnans handhygien viktig, särskilt i matsituationer i gemensamma skålar och efter toabesök – personalen kan behöva hjälpa till. Handsprit och ytdesinfektionsmedel avdödar ESBL.</p>
<p>4. Kvinna i egen bostad med vätskande bensår. I sista sårodlingen växt av resistenta Pseudomonas-bakterier. Du gör regelbundna såromläggningar.</p>	<p>Risk för smittspridning genom indirekt kontakt via händer, kläder och eventuell flergångsutrustning, som används vid såromläggning. Basala hygienrutiner – handskar och plastförkläde vid omläggning. Används flergångsmaterial ska detta spritas av i bostaden och läggas i plastpåse för transport tillbaks till arbetsplatsen för rengöring och desinfektion. Detta görs i första hand genom värmedesinfektion i diskdesinfektor och i annat fall utförs noggrann manuell rengöring med efterföljande kemisk desinfektion.</p>
<p>5. Multisjuk kvinna med stort omvårdnadsbehov i egen bostad. Nu rapporteras det att hon och maken drabbats av kräksjuka. Du ska hjälpa henne att lägga sig för natten.</p>	<p>Stor risk för smittspridning via händer och kläder, men även via aerosolsmitta vid häftiga kräkningar och diarréer. Mat och vatten kan också sprida smitta. Skärpta basala hygienrutiner dvs. långärmat plastförkläde vid omvårdnad och handtvätt med tvål och vatten efter omvårdnad innan handdesinfektion. Om möjligt tar du denna arbetsuppgift sist på ditt arbetspass. Lämpligt att byta arbetskläder efter besöket i detta hem.</p>
<p>6. Tre brukare på samma avdelning på särskilt boende insjuknar med kräkningar inom loppet av ett dygn.</p>	<p>Stor misstanke om calici. Ta prov på kräkning eller diarré (helst) hos en av de sjuka. Skärpta basala hygienrutiner vid omvårdnad hos dessa vård- och omsorgstagare dvs. långärmat plastförkläde vid omvårdnad och handtvätt med tvål och vatten efter omvårdnad innan handdesinfektion. Isolera dem från övriga vård- och omsorgstagare. Dela personalen så att de som arbetar hos de smittade inte arbetar hos vård- och omsorgstagare utan symtom och inte hanterar mat. Kräver i regel personalförstärkning – en chefs fråga. Städa hygienutrymme och runt sängen dagligen hos brukarna med symtom med Virkon. Tvätt placeras i vattenlöslig tvättsäck. Lagras inte utanför lägenheten, placeras så snart som möjligt i tvättmaskin. Tvättas separat från annan tvätt.</p>
<p>7. Uppegående lätt förvirrad kvinna med rollator, som gärna hjälper sina medboende och personal på särskilt boende med olika aktiviteter som duka, servera mat, stryka och vika tvätt. Har ett</p>	<p>Kvinnans handhygien är A och O. Uppmuntra/stötta kvinnan till noggrann handhygien efter toalettbesök, före måltider och vid deltagande i aktiviteter. Desinfektera rollatorns tagytor d.v.s. handtag med alkoholbaserat</p>

MRSA- bärarskap i näsa, för övrigt inga riskfaktorer för smittspridning.	ytdesinfektionsmedel dagligen.
8. Äldre man, förlamad i halva kroppen, med stort hjälpbehov boendes på särskilt boende, har under natten insjuknat med hög feber, hosta, ont i halsen och muskelvärk. Mannens dotter som var på besök i tidigare i veckan var också hängig.	Stor misstanke om influensa, om vinter/vårtid och om influensa figurerar i samhället. Smittspridning sker via droppar vid hosta och nysningar, samt indirekt genom kontakt med ytor och föremål där droppar landat. Låt mannen vara kvar i sin lägenhet om möjligt, uppmuntra till att hosta i ett papper som läggs i soppåse och hjälp honom att tvätta/sprita händerna ofta. Vid omvårdnad följ basala hygienrutiner och komplettera med ett vätsketätt munskydd samt visir/skyddsglasögon i de situationer du arbetar "NÄRA" (inom armlängds avstånd – hostradie) och du riskerar utsättas för nysningar och hosta. Vård- och omsorgstagaren anses som smittsam till ett dygn efter feberfrihet.